

Miskolci Törvényszék
2.Pf.20.519/2021/15. szám

A Miskolci Törvényszék dr. Kiss István (3530 Miskolc, Arany János u. 11-13. I/40. szám alatti székhelyű) ügyvéd által képviselt **OTP Faktoring Zrt.** (1066 Budapest, Mozsár u. 8. szám alatti székhelyű) felperesnek a dr. Nyulászi Márk (3525 Miskolc, Jókai M. u. 10-16. I/129. szám alatti székhelyű) ügyvéd által képviselt (..... alatti lakos) alperes ellen **kölcsön visszafizetése** iránt folyamatban volt perében a Miskolci Járásbíróság által Miskolcon, 2020. december 1. napján meghozott, 31.P.20.844/2020/14. számú ítélete ellen az alperes által 15. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í té l e t e t:

A törvényszék az elsőfokú bíróság ítéletét *megváltoztatja* és felperes keresetét elutasítja.

A törvényszék mellőzi alperes elsőfokú perköltség megfizetésére történő kötelezését és kötelezi felperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg az alperesnek 92.400 (kilencvenkétezer-négyszáz) Ft elsőfokú perköltséget.

A törvényszék kötelezi felperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg az alperesnek 59.500 (ötvenkilencezer-ötszáz) Ft másodfokú perköltséget.

A törvényszék kötelezi felperest, hogy fizessen meg az államnak a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Adó- és Vámigazgatósága felhívására, a felhívásban közölt időben és módon 190.714 (százkilencvenezer-hétszáztizennégy) Ft le nem rótt jogorvoslati illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

- [1] Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott 14. sorszámú ítéletével kötelezte alperest, hogy fizessen meg felperesnek tizenöt napon belül 7.198,07 svájci franknak a megfizetés napján érvényes MNB devizaárfolyamon átszámított forint egyenértékét, ezen összeg után 2013. szeptember 12. napjától a kifizetésig járó 13,25%-os mértékű ügyleti kamatát, évi 3%-os mértékű kezelési költséget, valamint a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat egyharmadának összegével megegyező vegyes kamatot, 399,78 svájci frank ügyleti kamatnak a kifizetés napján érvényes MNB devizaárfolyamon átszámított forint egyenértékét, ezen összeg után 2013. szeptember 12. napjától a kifizetésig járó, a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatát, 102,71 svájci frank költségnek a kifizetés napján érvényes MNB devizaárfolyamon számított forint egyenértékét, ezen összeg

után 2013. szeptember 12. napjától a kifizetésig járó, a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatát, 10,47 svájci frank meg nem fizetett késedelmi kamatnak a megfizetés napján érvényes MNB devizaárfolyamon átszámított forint egyenértékét és 251.858 Ft perköltséget.

- [2] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint 2007 augusztusában alperes folyószámláját az OTP Bank vezette. A bank által vezetett hitelszámláján fennállott tartozás, amelynek kiváltására személyi kölcsönt kívánt igénybe venni a banktól. A bank által kínált termékekről a bank honlapján tájékozódott, ahol is a bank forint és svájci frank alapú személyi kölcsön akciót hirdetett, svájci frank alapú kölcsön igénylése esetén a kamat és az árfolyamingadozás kiküszöbölésére "forintban fix" törlesztőrészetű, kedvezményes konstrukció megjelölésével. Alperes ennek ismeretében kereste fel a bank miskolci, Uitz Béla utcai fiókját, ahol 2007. augusztus 28. napján előterjesztette személyi kölcsön igényét az alábbiak szerint: az igényelt kölcsön összege 1.300.000 Ft, a kölcsön pénzneme: CHF, a futamidő 84 hó, a folyósítás módja: OTP számlára, visszafizetési mód: közvetlen terhelés. Alperes a kölcsön céljaként a fennálló tartozásának teljes kiváltását jelölte meg. Hitelkártyát nem igényelt. A bank alperes kölcsönigényét ugyanezen a napon kedvezően elbírálta és a fennállott, 524.129 Ft tartozásának kiváltására egyéb hitelcél megjelölése nélkül 1.389.000 Ft személyi kölcsön folyósítását engedélyezte. Alperes a banknál egyedül járt el. Az ügyletkötés rövid idő alatt bonyolódott le, alperes a kölcsön feltételeiről, az árfolyamváltozás mértékéről, annak következményeiről részletes tájékoztatást nem kért. A bank által előkészített és a kölcsön folyósításához szükséges iratokat aláírta.

- [3] Az aláírt kockázatfeltáró nyilatkozat szerint alperes tudomásul vette, hogy az OTP Bank Rt. az általa forintban igényelt, de devizában nyilvántartott személyi kölcsön összegét forintban folyósítja. A folyósított összeg a folyósítás napján érvényes, az OTP Bank Rt. által alkalmazott devizavételi árfolyamon kerül kiszámításra. A kölcsön törlesztése forintban történik. Az egyes törlesztőrészetek forint összegét az OTP Bank Rt. az általa alkalmazott, az esedékesség napját megelőző napon érvényes devizaeladási árfolyam alapján határozza meg. Kijelentette, hogy tudomással bír arról, hogy a kölcsönszerződésben rögzített deviza árfolyama napról napra változik (euró esetében meghatározott +/- 15%-os sávban, svájci frank esetében pedig bármilyen irányban és bármilyen mértékben), ezért az esedékesség napján megfizetendő törlesztőrészet forint összege előre nem megállapítható. Amennyiben a folyósítás napján érvényes árfolyamhoz képest a forint árfolyama gyengül, a devizában megállapított törlesztőrészetek forintban megfizetendő ellenértéke akár jelentős mértékben is emelkedhet. Tudomásul vette, hogy az igényelt kölcsön törlesztéséül szolgáló lakossági folyószámlán a kölcsönszerződésben szereplő devizanem állandó változására figyelemmel olyan forintösszeget kell biztosítania, amelyből az OTP Bank Rt. az esedékesség időpontjában le tudja vonni az aktuális törlesztőrészet összegét. Amennyiben az esedékesség napján a törlesztőrészet megfizetéséhez szükséges fedezet nem áll a kölcsönszerződéshez kapcsolódó lakossági folyószámlán rendelkezésre, az OTP Bank Rt. a hátralékos követelés késedelmi kamattal növelt forintösszegét későbbi időpontban is jogosult a banknál vezetett lakossági folyószámlájáról beszedni. A hátralékos követelés késedelmi kamattal növelt forintösszege a beszedés napját megelőző napon érvényes, az OTP Bank Rt. által alkalmazott devizaeladási árfolyamon kerül megállapításra. Amennyiben a devizaalapú személyi kölcsön az OTP Bank Rt. által felmondásra és érkeztetésre kerül az OTP Faktoring Rt. részére, a követelés forintértéke az értékesítés napján érvényes OTP devizavételi árfolyamon kerül meghatározásra. Az OTP Faktoring Rt. a továbbiakban a bank követelését forintban tartja nyilván, és a visszafizetést is forintban kell teljesíteni. Kijelentette, hogy a fentiekre figyelemmel a devizában nyilvántartott személyi kölcsön folyósítását úgy kéri, hogy az

árfolyamváltozásból eredő kockázati jellegét teljes körűen megismerte, megértette, a felmerülő kockázatot viseli. Kijelentette továbbá, hogy az OTP Bank Rt.-vel szemben az általa alkalmazott devizavételi és -eladási árfolyamok változásának kockázatából eredő igényt nem érvényesít.

- [4] Alperes ugyanezen a napon a bankkal megkötötte az egyedi személyi kölcsönszerződést az alábbi feltételekkel: A szerződés alapján a bank által jegyzett devizavételi árfolyamot alapul véve a kölcsön összege 8.877,66 CHF/1.389.000 Ft. A hitelkeret-beállítási jutalék egyszeri 1,95%, 107,79 CHF/16.865 Ft, ami a kölcsön folyósításakor fizetendő. Az ügyleti kamat mértéke évi 7,5%, ami havonta, a havi törlesztőrészletben fizetendő. A kezelési költség az induló kölcsönösszeg évi 3%-a, amelynek havi mértéke 1,25%, 22,19 CHF, fizetendő a havi törlesztőrészlettel együtt. A teljes hiteldíjmutató (THM) évi 13,90%. A havi rendszeres törlesztőrészlet összege 25.027 Ft. A kölcsön futamideje 84 hónap. Az adós tudomásul vette, hogy a futamidő során felmerülő árfolyam és/vagy kamat és/vagy kezelési költség növekményéből eredő különbözet az utolsó törlesztőrészlettel együtt, vagy amennyiben a különbözet meghaladja a fix forint törlesztőrészlet 20%-át, akkor a bank által megállapított újabb esedékességek köteles megfizetni. A futamidő-növekmény maximuma 12 hónap lehet, amelynek mértékéről a bank az ügyfelet tájékoztatni köteles. Az adós tudomásul vette, hogy a szerződés szerinti utolsó esedékességet követően a fennmaradó tartozást a személyi kölcsön üzletszabályzatának 3.8. pontjában leírtak szerint köteles megfizetni. Az adós tudomásul vette, hogy a futamidő során felmerülő árfolyam és/vagy kamat és/vagy kezelési költség csökkenéséből eredő különbözet a törlesztőrészletek számát vagy az utolsó törlesztőrészlet összegét csökkenti. A törlesztés kezdete 2007. október 10., a törlesztés vége 2014. szeptember 10. A törlesztés esedékessége: havonta minden hó 10-én. A törlesztés módja: OTP-nél vezetett lakossági folyószámláról közvetlen terheléssel.
- [5] A felek megállapodtak abban, hogy a személyi kölcsönszerződés az OTP Bank Nyrt. mindenkori hatályos Üzletszabályzatával, a Személyi kölcsön üzletszabályzatával, valamint az ennek elválaszthatatlan részét képező személyi kölcsön Hirdetményével, illetve az aláírt kockázatfeltáró nyilatkozattal együtt érvényes. Az alperes tudomásul vette, hogy a törlesztőrészlet megfizetése a bank devizaeladási árfolyamán, forintban történik. Aláírásával tanúsította, hogy a szerződésben, a Személyi kölcsön üzletszabályzatban, továbbá a személyi kölcsön Hirdetményben foglaltakat megismerte, átvette és mindezt magára nézve kötelezőnek elfogadta. A kölcsönt a bank a szerződésben megjelölt két számlára folyósította. A tartozás nyilvántartása devizában, törlesztése forintban történt.
- [6] Alperes hosszabb ideig szerződésszerűen teljesített, 2013. évben hátraléka keletkezett, amiért is a bank 2013. július 31. napján a szerződést 2013. augusztus 21. napjával felmondta. A felmondáskor alperes tartozása 7.550,53 CHF és járulékai voltak. A felmondással alperes tartozása egy összegben lejárttá és azonnal esedékessé vált. Alperes a felmondást nem vitatta. A bank a követelést 2013. szeptember 11-i pénzügyi fordulónappal felperesre engedményezte, erről alperest egyidejűleg értesítette. A követelés összege 2013. szeptember 11. napján összesen 7.711,03 CHF/1.846.560 Ft volt. A felek a jogvitát peren kívül nem tudták rendezni. Alperes részéről további teljesítés nem történt. Időközben a forint/svájci frank árfolyama jelentősen megváltozott.
- [7] A bank a 2014. évi XL. törvényben (DH2 tv.) előírt elszámolási kötelezettségének eleget tett és 2016. április 16. napján arról tájékoztatta alperest, hogy a DH2 tv. szerint elvégzett elszámolás eredményeként az engedményezés időpontjáig a tisztességtelenül felszámított összeg 1.473,96 CHF. Az engedményezés folytán a követeléskezelőtől kérheti annak elszámolását. Az elszámoláshoz szükséges részletes tájékoztatást alperesnek megadta. Az értesítéséhez mellékelte a hiteltörténeti kimutatást, tájékoztatta továbbá az alperest az

elszámoláshoz kapcsolódó jogorvoslat lehetőségéről. Az alperes által elkésztett előterjesztett jogorvoslati kérelmet a bank elutasította, egyidejűleg alperesnek részletes tájékoztatást nyújtott. Alperes a felperes felé elszámolási igényt nem terjesztett elő.

- [8] Felperes 2016. január 15. napján értesítette alperest arról, hogy a 2015. évi CXLV. törvényben előírt kötelezettségének eleget téve az eredeti, svájci frankban nyilvántartott tartozását forint követelésre váltja át, így a tartozás 329.048 Ft-tal csökken. Tájékoztatta továbbá arról, hogy amennyiben a forintra történő átváltás lehetőségével nem kíván élni, úgy azt harminc napon belül írásban bejelentheti. Ennek elmulasztását úgy kell tekinteni, hogy a követelés forintra történő átváltását tudomásul veszi. Alperes az értesítést kézhez vette és arra azt válaszolta, hogy felperes felé tartozása nem áll fenn, a forintra történő átváltás elutasítását kéri. Felperes 2016. március 24. napján tájékoztatta alperest arról, hogy kérelmét tudomásul vette, a tartozást nem váltja át forintra, hanem továbbra is devizában kezeli. Közölte a tartozás összegét. A felek között a tartozás elszámolása nem történt meg.
- [9] Felperes a követelését fizetési meghagyás útján érvényesítette, amellyel szemben alperes határidőn belül ellentmondást terjesztett elő. Ezzel az eljárás perré alakult.
- [10] Felperes a devizában nyilvántartott követelése az az 7.198,07 CHF, 399,78 CHF, 302,71 CHF és 10,47 CHF, forint ellenértékének, valamint ezen összegek 2013. szeptember 13. napjától a kifizetés napjáig számított járuléka megfizetésére kérte kötelezni alperest.
- [11] Alperes a kereset elutasítását és felperesnek perköltségben való marasztalását kérte.
- [12] Az elsőfokú bíróság felperes keresetét megalapozottnak találta.
- [13] Rögzítette, hogy a perben mindkét fél részletesen kifejtette álláspontját, alperes személyes előadást tett, rendelkezésre álltak okirati bizonyítékok, az elsőfokú bíróság mindezek alapján állapította meg az irányadó tényállást. Az elsőfokú bíróság a felek közötti jogvitát az 1959. évi IV. törvény (r. Ptk.), az 1996. évi CXII. törvény (r. Hpt.) és a kapcsolódó jogegységi határozatok alapján bírálta el az 1952. évi III. törvény (r. Pp.) eljárási rendje szerint.
- [14] Alperes 2007. augusztus 28. napján az r. Ptk. 523. § (1), (2) bekezdése szerinti devizaalapú bankkölcsön szerződést kötött felperes jogelődjével, az OTP Bankkal. A szerződés megkötését alperes kezdeményezte. A kölcsön-igénylőlap szerint svájci frank kölcsönt kívánt igénybe venni. A kölcsön feltételeiről a bank honlapján tájékozódott. A honlap lefotózott képét az iratokhoz becsatolta, annak tartalmát szerződési ajánlatnak tekintette. A felek közötti kölcsönszerződés tartalma az alperes által aláírt egyedi kölcsönszerződésből, valamint a mindenkor hatályos általános Üzletszabályzatából, a Személyi kölcsön üzletszabályzatából, az ahhoz tartozó Hirdetményből és a kockázatfeltáró nyilatkozatból együttesen ismerhető meg, amire felperes helyesen hivatkozott.
- [15] A bank a kölcsönt a szerződésben foglaltak szerint folyósította. Alperes a kölcsön törlesztését a szerződésben megjelölt összegben teljesítette, azonban nem tulajdonított jelentőséget a futamidő alatt esetlegesen bekövetkezett árfolyamváltozásnak, annak a szerződésben és az Üzletszabályzatban lefektetett következményeinek, amire a kockázatfeltáró nyilatkozat is egyértelműen utalt. A szerződés érvénytelensége egyik fél részéről sem merült fel. Alperes részéről hosszabb ideig szerződésszerű teljesítés történt. 2013. évben keletkezett hátraléka, amiért is a bank az r. Ptk. 525. § (1) bekezdés e) pontjára és az Üzletszabályzat vonatkozó fejezetére hivatkozással a kölcsönszerződést 2013. augusztus 21. napján felmondta. Közölte alperessel a felmondáskor devizában fennálló tartozás összegét. Alperes a felmondás érvényességét nem vitatta. A felmondással a bank és az alperes közötti szerződéses jogviszony megszűnt. A bank a követelését az r. Ptk. 328. § (1) bekezdése és az Üzletszabályzat alapján jogszerűen engedményezte felperesre. Az ezt tartalmazó engedményezési nyilatkozatot felperes becsatolta. A bank alperest tájékoztatta az engedményezés időpontjában fennálló tartozásról, amit devizában és forintban is megjelölt.

Utalt az elsőfokú bíróság az r. Ptk. 329. § (1) bekezdésére. A perben felperes jogszerűen érvényesítette a rá engedményezett követelést alperessel szemben.

- [16] Alperes védekezésében egyrészt a követelés forintra történő átváltásának időpontját kifogásolta, másrészt a DH2 tv. előírása szerint elvégzett elszámolás alapján a tisztességtelenül felszámított összegben való marasztalást kifogásolta. Az alperes érvelésével szemben felperes helyesen fejtette ki azt az álláspontot, mely szerint a perbeli szerződésből eredő követelés kötelező forintra váltását a 2015. évi CXLV. törvény írta elő 2016. január 1-i hatállyal, feltéve, hogy az adós a pénzügyi intézmény forintra történő átváltással kapcsolatos írásbeli értesítésének kézhez vételét követő harminc napos határidőn belül a forintra történő átváltás mellőzését nem kérte. Felperes az ezzel kapcsolatos, 2016. január 15. napján kelt értesítést becsatolta. Az értesítés részletes tájékoztatást tartalmazott azzal együtt, hogy átváltás esetén alperes tartozása 329.048 Ft-tal csökken és a fennálló tartozása ez esetben 2.859.216 Ft-ra változik. Felperes becsatolta alperes válaszát, amely egyértelműen tartalmazta, hogy alperes vitatta a tartozását és a forintra történő átváltás mellőzését kérte. Felperes az alperes kérelmét tudomásul vette és tájékoztatta arról, hogy tartozását a továbbiakban devizában tartja nyilván, közölte a tartozás fennálló összegét. Felperes szerint alperes megalapozatlanul hivatkozott arra, hogy felperesnek a tartozást forintra kellett volna átváltania, mégpedig a törvényben meghatározott időpontot megelőzően, már az engedményezés időpontjában. A bíróság ebben osztotta a felperesi jogi álláspontot.
- [17] A felek között nem volt vitás, hogy a perbeli személyi kölcsönszerződés a 2014. évi CXXXVIII. törvény (DH1 tv.) és a 2014. évi XL. törvény (DH2 tv.) tárgyi hatálya alá tartozó devizaalapú fogyasztói kölcsönszerződés. A bank törvényes határidőn belül elszámolási kötelezettségének eleget tett. Az elszámolás időpontjában azonban a követelés jogosultja engedményezés folytán már a felperes volt. A tisztességtelenül felszámított összeg elszámolására vonatkozóan alperes pontos és jogszerű tájékoztatást kapott. Megkapta továbbá a hiteltörlesztési kimutatást, az arra vonatkozó részletes tájékoztatással együtt. Az alperes által elkésztett előterjesztett jogorvoslati kérelmet a bank elutasította, ezért felperes helyesen mutatott rá arra, hogy ez az elszámolás a későbbiekben nem vitatható. Az elsőfokú bíróság a jogszabályi és a joggyakorlati hivatkozásokra vonatkozóan osztotta a felperes által kifejtett álláspontot.
- [18] Alperes hivatkozott még a szerződési feltételek tisztességtelenségére, egyrészt arra, hogy az árfolyamkockázat viselése körében megtévesztő tájékoztatást kapott, másrészt arra, hogy az árfolyamkockázat általa való viselésére vonatkozó szerződési kikötések tisztességtelenek voltak. A banktól megtévesztő tájékoztatást kapott. A honlapon közzétett információk alapján kezdeményezte a kölcsönszerződés megkötését. Az elégtelen tájékoztatás körében részletesen kifejtette álláspontját, utalva a 2/2014 számú PJE határozatban foglaltakra, az Európai Unió Bíróság jogértelmezésére és a Kúria Konzultációs Testületének vonatkozó jogi iránymutatására. Álláspontja szerint nem minősül megfelelő tájékoztatásnak, ha az árfolyamkockázat viselése csak kikövetkeztethető a szerződés egyes rendelkezéseiből vagy ha azt több különböző okiratban szereplő rendelkezések együttes értelmezése adja meg. Az árfolyamkockázatra nem hívták fel a figyelmét, és erről nem kapott megfelelő tájékoztatást.
- [19] Az elsőfokú bíróság utalt az r. Ptk. 209. § (1), (4), (5) és (6) bekezdésében foglaltakra, továbbá a 6/2013 számú PJE határozat 3. pontjára és a 2/2014 számú PJE határozat 1. pontjára. A nem megfelelő tájékoztatás tényét és azt, hogy ennek következtében a szerződés árfolyamkockázatra vonatkozó rendelkezése számára nem volt világos és érthető, a fogyasztónak kell bizonyítania. Felperes utalt az r. Hpt. – a szerződés megkötésekor hatályban volt – 203. § (6), (7) bekezdésében foglaltakra, ahol a törvény a pénzügyi intézménynek az ügyfelekkel szembeni tájékoztatási kötelezettségeit sorolja fel. Felperes idézte az alperes által

aláírt és a szerződéshez mellékelt kockázatfeltáró nyilatkozatot, kiemelte annak lényeges, a jogvita elbírálása szempontjából döntő megállapításait. Kifejtette azt az álláspontját, hogy a nyilatkozatban a bank a jogszabályi előírásoknak mindenben megfelelő módon tájékoztatta alperest az árfolyamkockázatról és annak következményeiről. Alperes ennek ismeretében döntött a devizaalapú kölcsönszerződés megkötéséről, vagyis tisztában volt azzal, hogy az árfolyamváltozás következtében jelentős mértékben változhat a havi törlesztőrészlet átszámított összege. Helyesen emelte ki, hogy a svájci frank esetében ez a változás bármilyen irányban és bármilyen mértékben megtörténhet. Ezek a kitételek az átlagosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő fél számára is érthetőek. Nem fogadta el, hogy a bank honlapján megjelent tájékoztatás szerződési ajánlat lenne. Álláspontja szerint ezek csak kereskedelmi reklámnak tekinthetőek. Megítélése szerint az átlagos fogyasztó mércéjét tekintve a közzétett tájékoztató anyag sem félrevezetést, sem megtévesztést nem tartalmazott. Erre alperes alaptalanul hivatkozott. Az Európai Unió Bíróságának ítéleteire is utalva felperes a beadványában következetesen azt az álláspontot képviselte, hogy az alperes által aláírt kockázatfeltáró nyilatkozat a törvény követelményeinek és a 2/2014 számú PJE határozat 1. pontjában foglaltaknak maradéktalanul megfelelt. Önmagában azokból a tényekből, amit az alperes előadott, miszerint a kölcsönigénylés elbírálása, majd az ügyletkötés rövid idő alatt megtörtént, együttesen sem lehet arra következtetni, hogy alperesnek nem állott rendelkezésre elegendő idő az iratok áttanulmányozására vagy arra, hogy az iratok tartalmáról felvilágosítást, tájékoztatást kérjen. Erre vonatkozóan alperes bizonyítékot nem tárt a bíróság elé. A kockázatfeltáró nyilatkozat éppen azt tartalmazta, hogy a szerződő fél az árfolyamváltozásból eredő kockázat jellegét teljes körűen megismerte, megértette és a felmerült kockázatot viseli.

[20] Alperes hivatkozott még arra, hogy a bank részéről a felmondás jogellenes volt, mert a felmondás időpontjában a tartozása lényegesen kevesebb volt annál, mint a DH2 tv. szerinti elszámolás során megállapított, tisztességtelenül felszámított összeg, vagyis a felmondáskor nem állott fenn tartozása, hanem túlfizetésben volt. Alperes az érvénytelenség jogkövetkezményeire vonatkozóan nem tett nyilatkozatot. Felperes alperesnek a felmondás jogellenességére vonatkozó megállapítását alaptalannak találta. A szerződés megkötésétől annak felmondásáig részletesen elemezte a szerződéses jogviszonyt, kiemelve, hogy a bank részéről a felmondás jogszerűen történt, mert alperes a szerződésben vállalt kötelezettségeinek nem tett eleget. A felmondás az alperes szerződésszegő magatartására volt visszavezethető, attól független, hogy később az elszámolás során a törvényi előírásoknak megfelelően tisztességtelenül felszámított összeg került megállapításra. A polgári jog általános elvei szerint nincs mód arra, hogy a DH2 tv. szerinti túlfizetést utólag automatikusan az adós szerződésszerű teljesítésének lehessen tekinteni. A bank és az alperes között érvényes kölcsönszerződés jött létre. A szerződés alapján a bank a kölcsönt folyósította, alperes pedig a kölcsönt felhasználta. A bank az alperes felhalmozódott hátraléka miatt mondta fel a szerződést, és azt a felmondás időpontjában az alperes sem vitatta. Alperes erre vonatkozóan semmiféle bizonyítékot nem terjesztett elő. Alperesnek tehát a felmondás jogellenességére való hivatkozása a ténybeli és jogi alapot nélkülözi.

[21] Felperes ugyanezen beadványában meggyőzően érvelt amelle, hogy az r. Ptk. 231. § (1), (2) bekezdése és a 6/2013 számú PJE határozat 1. pontja alapján követelését már devizában jelölte meg, és milyen jogi okfejtés alapján tart igényt annak a teljesítés napján érvényes MNB devizaárfolyamon számított forint ellenértékére. Rámutatott, hogy az engedményezett követelés devizában, de forintban is megjelölésre került, utóbb azonban alperes a tartozás forintra történő átváltásának elutasítását kérte, amit a felperes tudomásul vett. Az engedményezés óta alperes tartozása nem változott. A felek a jogvitát peren kívül nem

rendezték. Az elé tárt bizonyítékokat értékelve az elsőfokú bíróság felperes keresetét helytállónak ítélte, alperest a kereseti kérelemben foglaltakkal egyezően marasztalta, és kötelezte az Üzletszabályzatban és a Hirdetményben, valamint az r. Ptk. 301. § (3) bekezdésében meghatározott mértékű késedelmi kamat és járulékai megfizetésére a Pp. 217. § (1) bekezdésében meghatározott tizenöt napos teljesítési határidővel. Megállapította, hogy felperes pernyertes lett, az eljárás során ügyvédi képviselettel járt el, perköltség igényét fenntartotta. E körben a képviselet ellátásával felmerült költségeket, a lerótt eljárási illetéket és a közjegyzői eljárás díját érvényesítette. Felperes jogi képviselője áfa felszámítására köteles. A közjegyzői eljárási díj 55.458 Ft volt, felperes 55.600 Ft eljárási illetéket rótt le a pertárgyérték után, a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja és a 4/A. § (1) bekezdése szerint számított képviseleti költség 140.800 Ft. Az ezen tételekből álló perköltség megfizetésére az elsőfokú bíróság a pervesztes alperest kötelezte a Pp. 78. § (1) bekezdése szerint.

- [22] Az elsőfokú bíróság határozatával szemben alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és felperes keresetének elutasítását, perköltségben történő marasztalását kérte. Fellebbezésének indokolásában előadta, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, azonban az abból levont jogkövetkeztetés téves. A tisztességtelen szerződési feltételek körében álláspontja szerint a per tárgyát képező szerződés érvénytelen, ugyanis egyrészt az árfolyamkockázat viselése körében megtévesztő tájékoztatást kapott, míg másrészt annak az árfolyamkockázat általa történő viselésére vonatkozó szerződéses rendelkezései tisztességtelenek. A megtévesztő tájékoztatás körében hivatkozott az elsőfokú eljárásban csatolt, a kölcsönigénylet előtt a felperesi jogelőd honlapján közzétett információkra, mely értelmében "akciós OTP személyi kölcsön: 2007. július 1-től augusztus 12-ig forint és svájci frank alapú OTP személyi kölcsön akciót hirdetünk. Miért érdemes most az OTP személyi kölcsönt választani? Mert svájci frank alapú kölcsön igénylése esetén a kamat és az árfolyam ingadozásainak kiküszöbölésére "forintban fix" törlesztőrészletű, kedvezményes konstrukciót is választhat." Ezen információk jelentősen megtévesztették a fogyasztót, így alperest is, hiszen akciós ajánlatként tüntették fel a perbeli szerződéses konstrukciót, illetve azt az ajánlatot tartalmazták, hogy az ezen formában megkötött szerződések esetében az adósnak nem merül fel árfolyamkockázata, hiszen az kiküszöbölésre kerül. E körben alperes utalt arra, hogy az elsőfokú bíróság ítélete hivatkozott ugyan a 2/2010 Polgári jogegységi határozat 1. pontjára, azonban abból csupán szemezgetett, annak csak egy részét vette figyelembe. Ezen határozat 1. pontjának már a rendelkező részében is rögzítésre került, hogy ha a pénzügyi intézménytől kapott nem megfelelő tájékoztatás vagy a tájékoztatás elmaradása folytán a fogyasztó alappal gondolhatta úgy, hogy az árfolyamkockázat nem valós vagy az őt csak korlátozott mértékben terheli, a szerződésnek az árfolyamkockázatra vonatkozó rendelkezése tisztességtelen, aminek következtében a szerződés részlegesen vagy teljesen érvénytelen. Az indokolás szerint továbbá előfordulhatott ugyanis, hogy a szerződés egyértelmű megfogalmazása, a megfelelő tartalmú kockázatfeltárási nyilatkozat ellenére a szerződéskötés során a pénzügyi intézménytől kapott tájékoztatás alapján a fogyasztó alappal gondolhatta úgy, hogy az általa viselendő árfolyamkockázat nem valós, annak nincs reális valószínűsége, vagy az bizonyos mértékben korlátozott (van egy maximuma). Ez a helyzet akkor, ha a fogyasztó az árfolyamváltozás várható alakulásáról, maximális mértékéről a pénzügyi intézménytől, annak képviselőjétől konkrét, hitelt érdemlőnek tűnő, később azonban tévesnek, valótlannak bizonyult tájékoztatást kapott. Ebben az esetben a szerződésnek a nem megfelelő tájékoztatással érintett rendelkezései tisztességtelenek, amely a szerződés részleges vagy teljes érvénytelenségét eredményezi. E körben az elsőfokú bíróság ítélete önellentmondásba is került, ugyanis az [57]

bekezdésben saját maga rögzíti azt az egyébként felperes által elfogadott álláspontot, mely szerint többek között a hivatkozott honlapon található információ csak egy kereskedelmi reklámnak tekinthető. A kereskedelmi reklám is a fogyasztót tájékoztatja, a megtevéstől tájékoztatás ugyanis nem merülhet ki csupán abban, hogy bankfiókban szóban – utólag nehezen bizonyítható módon – milyen tájékoztatás hangzott el. A honlap egyértelműen a felperesi jogelődé, így az azon szereplő információk az ő tájékoztatásának tekintendők.

[23] Az elégtelen tájékoztatás körében előadta, hogy a szerződés annak tárgyaként rögzíti, hogy a kölcsön összege 8.877,67 CHF, illetve 1.389.000 Ft. Ezt követően a kockázatteltérő nyilatkozat tartalmaz ugyan tájékoztatást az árfolyamkockázatra nézve, azonban csak annyit, hogy amennyiben a forint árfolyama gyengül, a törlesztőrészek akár jelentős mértékben is megemelkedhetnek. Ez azonban nem minősül megfelelő tájékoztatásnak. Utalt a 2/2014 Polgári jogegységi határozatban foglaltakra és az Európai Unió Bíróságának C-186/16 számú ítéletének 45. pontjára. A szerződésnek és/vagy külön nyilatkozatnak tartalmaznia kell egyrészt a devizaárfolyam alakulására hatással lévő gazdasági mechanizmus működésének szemléltetését, másrészt ennek összefüggését a fizetési kötelezettségre. Ezen feltételeket sem az egyedi szerződés, sem pedig a kockázatteltérő nyilatkozat nem teljesíti, ezekre felperes még csupán tényelődést sem tett. Utalt a 93/13 EKG Irányelv 4. cikk (2) bekezdésére, a 3. cikk (1) bekezdésére és a 4. cikkére, továbbá a 6. cikk (1) bekezdésére és a 7. cikk (1) bekezdésére. Figyelemmel arra, hogy a felperes az Irányelvben foglaltak egyikéről sem tájékoztatta alperest, így a szerződés teljes tekintetében érvénytelen, tekintettel arra, hogy az árfolyamkockázat alperesre telepítése a szerződés főszolgáltatása, ezen feltétel nélkül a teljes szerződés megdőlni, lévén a szerződés ezen érvénytelen rész nélkül nem teljesíthető. Hivatkozott továbbá a Kúria Konzultációs Testületének 2019. április 10-i üléséről készült emlékeztetőre. Ezzel kapcsolatosan előadta, hogy az ott rögzítettekre felperes nem hívta fel alperes, mint fogyasztó figyelmét, és nem kellően tájékoztatta alperest arról, hogy a forint jelentős árfolyamgyengülése a fogyasztót gazdaságilag nehéz helyzetbe hozhatja.

[24] A felmondás jogellenessége és érvénytelensége körében előadta, hogy a felperesi jogelőd 415,96 CHF összeg meg nem fizetése okán mondta fel a szerződést, azonban csak a felperes által tisztességtelenül felszámított összeg a DH2 tv. szerinti elszámolás alapján 1.473,96 CHF volt. Így megállapítható, hogy a felmondás pillanatában alperesnek tartozása egyáltalán nem állt fenn, sőt éppenséggel több, mint 1.000 CHF túlfizetésben volt. E körben utalt a Kúria Gfv.VII.30.254/2018/7. számú, a Gfv.VII.30.212/2019/6. számú, a Miskolci Törvényszék 3.Pf.21.460/2019/4. számú ítéletében foglaltakra. Hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság ítélete iratellenesen állapította meg, hogy a felmondás érvényességét alperes nem vitatta. Összességében tehát rögzíthető, hogy a felperesi felmondás érvénytelen. Felperes, illetve az elsőfokú bíróság által hivatkozott BH.2019.132 számú döntésben foglaltakat az időközben született kúriai határozatok meghaladták.

[25] A követelés forintra váltásának időpontja tekintetében előadta, hogy a felperesi jogelőd által a szerződés megkötésekor alkalmazott Üzletszabályzat 6.3. pontja, továbbá a csatolt kockázatteltérő nyilatkozat alapján a követelés felmondását és az értékesítést követően, az forintban lesz nyilvántartva, és a visszafizetést is forintban kell teljesíteni. Tehát ezen két, összekötő feltétel teljesülése esetén szükséges a konverzió elvégzése. Tekintettel arra, hogy jelen esetben nem a szerződésben beállott jogutódlásról, hanem a megszűnt szerződésből eredő követelés faktorálásáról van szó, így ezen időpont megállapíthatóan 2013. szeptember 11. napja. Ezen a napon a DH törvények alapján kötelezően alkalmazandó MNB CHF/HUF árfolyam 243,04 HUF/CHF volt, így ezen árfolyammal lett volna szükséges a felmondáskori forintosítás elvégzése, nem pedig a törvény szerinti 256,47 HUF/CHF árfolyamon. Az elsőfokú bíróság ítélete a kockázatteltérő nyilatkozatot maradéktalanul figyelembe veszi a

tájékoztatás esetében, azonban az ugyanezen nyilatkozatban szereplő forintosítási időpontról már teljességgel hallgat, nem indokolja meg, hogy az minek okán nem lenne figyelembe vehető. Az Üzletszabályzat szerződéskötés kori és felmondáskori eltérő szövege körében hivatkozott az r. Ptk. 205/A. § (3) bekezdésére, amely alapján az Üzletszabályzat a polgári jog fogalmai szerint általános szerződési feltételnek minősül, ugyanis az általános szerződési feltételnek minősítés szempontjából közömbös a szerződési feltételek terjedelme, formája, rögzítésének módja és az a körülmény, hogy a feltételek a szerződési okiratban szerkesztve, vagy attól elválasztva jelennek meg. Hivatkozott továbbá az r. Ptk. 205/C. §-ára, ugyanis amennyiben a felmondáskori Üzletszabályzat már nem tartalmazza a szerződéskötéskor érvényben volt Üzletszabályzat 6.3. pontjának megfelelő szövegezést, és így az általános szerződési feltétel (felmondáskori Üzletszabályzat) és a szerződés más feltétele (a szerződés részét képező kockázatfeltáró nyilatkozat) egymástól eltér, ez utóbbi válik a szerződés részévé.

- [26] A tisztességtelenül felszámított összeg vonatkozásában előadta, hogy ennek alapján alperest marasztalni nem lehetett volna, ugyanis az érvénytelen szerződési kikötés alapján az nem lehetséges. Utalt a DH2 tv. 6. § (2) bekezdésében, valamint a Kúria Konzultációs Testületének 2016. november 9. napján tartott üléséről készült jegyzőkönyv 16-17. oldalában foglaltakra.
- [27] Alperes a fellebbezési pertárgyértéket a 7.198,07 CHF összeg alapul vételével a fellebbezés előterjesztésekor irányadó MNB árfolyam (331,19 HUF/CHF) alapulvételével 2.383.929 Ft-ban jelölte meg. Az elsőfokú bíróság a 16. sorszámú végzésével alperes teljes személyes költségmentesség iránti kérelmét elutasította, egyben részére illetékfeljegyzési jogot engedélyezett, így a másodfokú eljárásban megelőlegezett jogorvoslati illeték 190.714 Ft.
- [28] Felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság határozatának helybenhagyását indítványozta. Előadta, hogy álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a perbeli tényállást helyesen állapította meg és az abból levont jogkövetkeztetése is helytálló. A perben becsatolt részletes törvényi elszámolás adatai alátámasztották, hogy az alperes az átszámított lefutással kalkulált, korrigált törlesztőrészletek szerinti fizetési kötelezettségét sem teljesítette, a felmondáskor alperesnek a tisztességtelenül felszámított összeg figyelembevételével is fennállt hátralékos tartozása, fizetési késedelme, így a szerződés felmondására jogszerűen került sor. Az árfolyamkockázatról szóló tájékoztatás körében tévesen hivatkozott alperes fellebbezésében arra, hogy a perbeli kölcsönszerződés vonatkozásában a devizaárfolyam-változással kapcsolatban a felperesi jogelőd által alperes részére adott tájékoztatás megtévesztő jellegű volt, illetőleg az nem volt világos és érthető. A felperesi jogelőd a szerződés megkötésekor hatályos r. Hpt. 203. § (6) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a devizaárfolyam változásának kockázata tekintetében eleget tett alperessel szemben a jogszabályon alapuló tájékoztatási kötelezettségének. A nyújtott tájékoztatás világos és érthető volt az alperes számára, ekként az érintett szerződési kikötés, illetőleg a szerződés tisztességtelenségén alapuló érvénytelensége nem állapítható meg. A kockázatfeltáró nyilatkozat tartalmazta, hogy a svájci frank esetében a devizaárfolyam bármely irányba és mértékben változhat. Alperes a kockázatfeltáró nyilatkozatban kijelentette, hogy az árfolyamváltozásból eredő kockázat jellegét megértette, a felmerült kockázatot viseli. A kockázatfeltáró nyilatkozatban a felperes jogelődje a jogszabályi előírásoknak megfelelő módon tájékoztatta alperest az árfolyamkockázatról és annak következményeiről, aki ezen tájékoztatás ismeretében döntött úgy, hogy az árfolyamkockázatot vállalva a devizaalapú kölcsönszerződést megkötí. Alperes tehát tisztában volt azzal, hogy az árfolyamváltozás következtében jelentős mértékben változhat a havi törlesztőrészlet forintba átszámított összege. Utalt a Kúria Pfv.V.20.348/2017/5. számú ítéletében foglaltakra. Az alperes által

aláírt kockázatfeltáró nyilatkozat a Kúria által vizsgált tájékoztatással azonos tartalmú. A Kúria tehát az árfolyamkockázatra vonatkozó felperesi jogelődi tájékoztatást már vizsgálta, és arra a megállapításra jutott, hogy egyértelműen felismerhető volt az átlagos fogyasztó mércéjén keresztül megítélt konkrét fogyasztó számára, hogy az árfolyamkockázat korlátozás nélkül kizárólag őt terheli, és az árfolyam rá nézve kedvezőtlen változásának nincs felső határa. Felperes tehát a peranyag részévé tett okirati bizonyítékokkal, így az alperes által aláírt kockázatfeltáró nyilatkozattal bizonyította, hogy az alperes megfelelő tájékoztatása megtörtént, az alperes az árfolyamváltozásból eredő kockázat jellegét megismerte és vállalta, hogy a felmerülő kockázatot viseli. Utalt a Kúria 2/2014 Polgári jogegységi határozatára, valamint a Kúria Konzultációs Testületének 2019. április 10-i közleményében foglaltakra. Az alperes által hivatkozott internetes tájékoztató anyag a perbeli szerződésre semmilyen formában nem vonatkoztatható, azzal nincs összefüggésben. Az abban feltüntetett adatok tájékoztató jellegűek, nem minősülnek ajánlattételnek, és az egyes konstrukciókról, az akció további részleteiről a fogyasztó az OTP Bank ügyintézőnél vagy a hirdetményből tájékozódhatott. Alperes az egyedi kölcsönszerződés aláírásával tanúsította, elismerte, hogy az egyedi szerződésben, a Személyi kölcsön üzletszabályzatban és a személyi kölcsön Hirdetményben foglaltakat megismerte, azokat átvette és magára nézve kötelezőnek fogadta el. Az egyedi kölcsönszerződésben a felek rögzítették, hogy a kölcsönszerződés a felperesi jogelőd mindenkor hatályos általános Üzletszabályzatával, a Személyi kölcsön üzletszabályzatával, valamint az ennek elválaszthatatlan részét képező személyi kölcsön Hirdetményével, továbbá az aláírt írásbeli kockázatfeltáró nyilatkozattal együtt érvényes. Alperes kijelentette a kockázatfeltáró nyilatkozat szerint, hogy az árfolyamváltozásból eredő kockázat jellegét megértette, a felmerülő kockázatot viseli. A kockázatfeltáró nyilatkozat tehát nem tartalmazott arra vonatkozóan adatot, hogy az árfolyamváltozásnak, a törlesztőrészek emelkedésének bármilyen korlátja, felső határa lenne, ezzel szemben éppen a jelentős mértékű emelkedés lehetőségére utalt. A kölcsönszerződés nem tartalmazott olyan rendelkezést, amelyből azt a következtetést vonhatta le az alperes, mint átlagos fogyasztó, hogy az árfolyamkockázatot nem az alperesnek kell viselnie, avagy, hogy annak bármilyen korlátja lenne. Alperesnek kellő idő állt rendelkezésére, hogy az árfolyamkockázati tájékoztatást alaposan áttanulmányozza és mérlegelje, hogy az abban ismertetett kockázatot a szerződés teljes futamidejére is képes-e vállalni. Alperesnek a kockázatfeltárás nem megfelelő voltára, a tájékoztatás tisztességtelenségén alapuló érvénytelenségére vonatkozó állítása minden alapot nélkülöz, így a szerződés erre alapított érvénytelenségi hibája nem állapítható meg. A felmondás érvénytelensége körében előadta, hogy a kölcsönszámla eredetileg lefutását tartalmazó táblázat 14-15. oszlopai, valamint az átszámított lefutást bemutató táblázat 30-31. oszlopai a folyósítástól, illetve a törlesztés kezdetétől tételesen, havi bontásban mutatják a kölcsönszámlán mindenkor fennálló hátralékos tartozás alakulását. Az elszámolásból jól látható, hogy a kölcsönszámla 2013. május 10-től folyamatosan hátralékos volt, miután ezen időponttól az adós a kölcsönszerződésben vállalt fizetési kötelezettségének nem tett eleget, 2013. május 10., június 10., július 10. időponttal esedékes előírt havi törlesztőrészeket nem fizette meg. Az alperes tehát 2013. május 10. napjával a kölcsönszerződésben önként vállalt fizetési kötelezettségének teljesítésével felhagyott, a teljesítést beszüntette. A kölcsönszerződés megszűnésének időpontjában alperesnek a kölcsönszámla eredeti lefutását tartalmazó, 1. számú táblázat 16. oldalának utolsó során a 14-15. oszlopban rögzített 7.711,03 CHF összegű, a felmondás következtében egy összegben lejárttá vált tartozása, valamint 4.085 Ft összegű, forintban nyilvántartott hátraléka állt fenn. A tisztességtelen szerződési feltételek alkalmazásával pedig alperesnek a kölcsönszámla átszámított lefutása című, II. számú táblázat 25. oldalának utolsó során a 30-31. oszlopok

aszerint 6.237,07 CHF összegű, a felmondás következtében egy összegben lejárttá vált tartozása, valamint 4.085 Ft összegű, forintban nyilvántartott hátraléka keletkezett. A kölcsönszámla átszámított lefutásának levezetése során már figyelembe kellett venni a tisztességtelen árfolyamrészről, illetve az egyoldalú szerződésmódosításból eredő, fogyasztót megillető követelés összegét. Az elszámolási értesítőben közölt 1.473,96 CHF összegnek a fogyasztó javára történő figyelembevétele mellett is fennállt alperesnek a felmondásban devizában, illetőleg forintban is nyilvántartott hátralékos tartozása. A felmondás következtében az alperest terhelő teljes lejárt tartozás összege ilyen módon 6.237,07 CHF devizának, valamint 4.085 Ft-nak felelt meg. Mindebből következően megállapítható, hogy alperes az átszámított lefutással kalkulált törlesztőrészek szerint sem tett eleget fizetési kötelezettségének. Alperes a 2013. május, június, július hónapokban előírt havi törlesztőrészeket nem fizette meg, a teljesítést beszüntette. A több havi törlesztőrészlet megfizetésének elmulasztása a szerződési fegyelem elhanyagolható, nem jelentős megszegésének nem volt tekinthető. Az alperes szerződésszegése ezáltal jelentős súlyú, a szerződés felmondására okot adó, súlyos szerződésszegésnek minősült. Összegezve, a részletes törvényi elszámolás alátámasztja, hogy az alperes az átszámított lefutással kalkulált, korrigált törlesztőrészek szerinti fizetési kötelezettségét sem teljesítette. A felmondáskor alperesnek a tisztességtelenül felszámított összeg figyelembevételével is fennállt hátralékos tartozása. A fizetési kötelezettség önhatalmú megszüntetése pedig ezen túlmenően is önálló felmondási oknak minősül, így a szerződés felmondására jogszerűen került sor. A követelés forintra történő átváltásával kapcsolatos alperesi álláspont megalapozatlan. A kockázatfeltáró nyilatkozat ebben a körben csupán megismétli az Üzletszabályzat 6.3. pontjában foglaltakat, többlettartalmat nem hordoz, így nem minősül önálló általános szerződési feltételnek. A szerződő felek a mindenkor hatályos Üzletszabályzatot tették a kölcsön jogviszonyuk részévé, így a 2013. július 1. napjától hatályos Üzletszabályzatban foglaltak az irányadóak. Ez az Üzletszabályzat módosította a korábbi Üzletszabályzat 6.3. pontját, ami nyilvánvalóan kihatott a kockázatfeltáró nyilatkozat tartalmára is. Alperes volt, aki a forintosítás mellőzését kérte a 2016. március 9. napján kelt, felpereshez intézett levelében. Alperes ezen kérelmét felperes tudomásul vette, tehát magának alperesnek sem irányult a szándéka arra, hogy a követelést forintra átváltsák, ellenkezőleg, alperes változatlanul tartozásának devizában történő nyilvántartását kérte. A tisztességtelenül felszámított összeg körében előadta, hogy alperes a DH2 tv. 7. § (2) bekezdése szerinti elszámolás elkészítését a felperestől nem kérte. Alperes az igényérvényesítési határidő elmulasztására tekintettel ezt már nem is igényelheti, továbbá ezen összegnek a fennálló tartozásba való beszámítására irányuló igényt sem érvényesíthet. A beszámításra az r. Ptk. 296. § (1) bekezdése az irányadó. Alperes ilyen nyilatkozatot a pert megelőzően, illetve az elsőfokú eljárásban nem tett, a Pp. 247. § (3) bekezdése alapján pedig a másodfokú eljárásban nem jogosult beszámítási kifogás előterjesztésére.

[29] A törvényszék a 2021. október 26. napján megtartott tárgyaláson tájékoztatta felperest arról, hogy a perben neki kell bizonyítania a Kúria 4/2021 Polgári Jogegységi Határozatában foglaltakra figyelemmel azt, hogy alperesnek a felmondás időpontjában állt-e fenn, s ha igen, milyen nagyságú hátraléka. E körben a törvényszék nyilatkozattételre hívta fel felperest.

[30] Felperes a Pf.11. sorszámú előkészítő iratában előadta, hogy helytállóan jutott az elsőfokú bíróság arra a jogkövetkeztetésre, hogy a felmondás jogszerű volt az adós súlyos szerződésszegése miatt, a fennálló hátralékos tartozásra tekintettel. A csatolt "kölcsönszámla eredeti tényleges lefutása" elnevezésű táblázatból egyértelműen megállapítható a hátralékos tartozás alakulása és az, hogy a kölcsönszámla a folyósítástól kezdődően folyamatosan hátralékos volt. A "kölcsönszámla átszámított lefutással" elnevezésű táblázat alapján látható,

hogy a tisztességtelenül felszámított összeg figyelembevételével is hátralékos volt a kölcsönszámla. Alperes 2013. május 8. napján teljesített utoljára törlesztőrészletet, ennek megfelelően hátralékos tartozása 2013. május 10. napjától az engedményezésig az előírt, de meg nem fizetett törlesztőrészlet (14. oszlopban levezetve), valamint a felszámított egyéb költségek (15. oszlopban levezetve) együttes összegének felelt meg. A törlesztőrészletek az r. Ptk. 293. §-a alapján kerültek könyvelésre. Az átszámított lefutas levezetése során már figyelembe kellett venni a tisztességtelen árfolyamrésből, illetőleg az egyoldalú szerződésmódosításból eredően a fogyasztót megillető követelés összegét. Az elszámolási értesítőben közölt 1.473,96 CHF összegének a fogyasztó javára történt figyelembevétele mellett is fennállt az alperesnek a felmondás időpontjában 412,73 CHF és 4.085 Ft hátralékos tartozása. A felmondás következtében pedig megnyílt a hitelezőnek a teljes kölcsöntartozás visszakövetelése iránti joga. Alperes túlfizetésben nem volt, az eredeti törlesztőrészlet négyzerezésének megfelelő elmaradása keletkezett. Alperes 2013. május 10. napjától nem tett eleget a vállalt fizetési kötelezettségének, a több havi törlesztőrészlet megfizetésének elmulasztása súlyos szerződésszegésnek minősült, alapos volt tehát a felmondás. A felperes által elkészített részletes törvényi elszámolás tartalmazza a 4/2021 Polgári Jogegységi Határozat és a DH2 tv. rendelkezésének megfelelő kimutatást, elszámolást. Felperes a keresetének összecszerúségét és a felmondáskori hátralék összegét az eljárás során megjelölte. Felperes álláspontja szerint a perben a szakértői bizonyítás szükségessége merült fel. Az átszámított lefutas alkalmas arra, hogy az alperesi kérdésekre tekintettel további szakértői bizonyítás alapjául szolgáljon. A felmondáskori hátralék összegének meghatározására alperesi vitatás esetén felperes szükségesnek tartja a szakértői vizsgálat elrendelését. Felperes erre figyelemmel indítványozta, hogy a perben igazságügyi könyvszakértői bizonyítás kerüljön elrendelése.

- [31] Alperes fellebbezése részben, a felmondás érvénytelensége körében megalapozott.
- [32] A törvényszék az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az alábbiak szerint egészíti ki:
- [33] A személyi kölcsön megkötésekor, 2006. január 1. napjától hatályban volt Üzletszabályzat III.2. pontja szerint a devizában nyilvántartott személyi kölcsön folyósítása forintban történik. Az OTP Bank Rt. a folyósított kölcsön deviza összegét a folyósítás napján érvényes, az OTP Bank Rt. által alkalmazott devizavételi árfolyamon határozza meg. A devizában nyilvántartott személyi kölcsön esetében a nyújtott kölcsön, annak ügyleti kamata és kezelési költsége a folyósítást követően devizában kerülnek nyilvántartásra és elszámolásra.
- [34] Az Üzletszabályzat III.3.2. pontja szerint az adós(ok) a kölcsönt járulékaival együtt az egyedi kölcsönszerződésben meghatározott feltételek szerint, az ott megjelölt esedékességi időpontig tartoz(nak)ik megfizetni.
- [35] Az Üzletszabályzat III.3.4. pontja szerint az adós(ok) által megfizetett törlesztőrészlet a Ptk. 293. §-ának megfelelően elsősorban költségekre, díjakra, kamatokra, és végül a tőketartozásra kerül elszámolásra.
- [36] Az Üzletszabályzat III.3.8. pontja szerint devizában nyilvántartott személyi kölcsön esetén az adósnak a devizában nyilvántartott kölcsön forint ellenértékét kell megfizetnie. Az egyes törlesztőrészletek forint ellenértékét az OTP Bank Rt. az általa alkalmazott, az esedékesség napját megelőző napon érvényes devizaeladási árfolyam alapján határozza meg.
- [37] Az Üzletszabályzat III.5.2. pontja szerint azoknak az adósoknak, akik szerződésben vállalt, illetve esetlegesen módosult fizetési kötelezettségeiknek esedékességkor nem tesznek eleget, a bank a hátralék rendezése érdekében felszólító levelet küld, illetve telefonos megkeresés útján szólítja fel az adósokat a hátralék rendezésére. A felszólítás eredménytelensége esetén a bank jogosult a kölcsönszerződést azonnali hatállyal felmondani.

- [38] Az Üzletszabályzat III.6.2. pontja szerint a kölcsönszerződés felmondása, illetve a kölcsönszerződés lejáratára esetén az adós még fennálló teljes tartozása azonnal és egy összegben esedékessé válik.
- [39] Az Üzletszabályzat III.6.3. pontja szerint amennyiben a devizaalapú személyi kölcsön az OTP Bank Rt. által felmondásra és értékesítésre kerül, a követelés forint értéke az értékesítés napján érvényes OTP devizavételi árfolyamon kerül meghatározásra. Az értékesítést követően a követelés forintban lesz nyilvántartva, és a visszafizetést is forintban kell teljesíteni.
- [40] Az egyedi kölcsönszerződés felmondását megelőzően, 2013. július 1. napján hatályba lépett a felperesi jogelőd Személyi kölcsönszerződéshez megnevezésű üzletszabályzata, amelynek III.6.3. pontja az egyedi kölcsönszerződés megkötésekor hatályos Üzletszabályzat ezen pontját akként módosította, hogy az adós tudomásul veszi, hogy nem szerződésszerű teljesítés esetén a bank jogosult a jelen szerződésből fakadó követeléseit vagy jogosultságait harmadik személyre engedményezni (átruházni).
- [41] A 2013. július 31. napján kelt kölcsönszerződés felmondásában a felperes jogelődje alperes hátralékos tartozásának összegét 415,96 CHF-ben jelölte meg.
- [42] A 2013. szeptember 9. napján kelt engedményezési nyilatkozat szerint a felmondás napján a 7.711,03 CHF követelés az alábbiakból tevődött össze: 7.198,07 CHF tőke, 399,78 CHF kamat, 10,47 CHF késedelmi kamat, 102,71 CHF költség és egyéb járulék.
- [43] Felperes 2013. szeptember 27. napján, 2013. november 1. napján és 2014. március 13. napján fizetési felszólítást küldött alperes részére.
- [44] Az így kiegészített tényállást a törvényszék a határozat meghozatala során irányadónak tekintette.
- [45] A törvényszék mindenekelőtt rögzíti, hogy helyesen járt el az elsőfokú bíróság akkor, amikor az egyedi kölcsönszerződés létrejöttének időpontjára – 2007. augusztus 28. – figyelemmel a kölcsönszerződés megkötésekor hatályban volt, a Hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (r. Hpt.) rendelkezéseit, valamint a 2013. évi CLXXVII. törvény 50. § (1) bekezdése alapján a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (r. Ptk.) szabályait alkalmazta.
- [46] Alperes fellebbezésének indokolásában az alábbiakra hivatkozott.
- I. Tisztességtelen szerződési feltételek
 - a) az árfolyamkockázat viselése körében megtévesztő tájékoztatás
 - b) az árfolyamkockázattal kapcsolatos tájékoztatás elégtelensége, így a szerződés ezen részének tisztességtelensége, ezáltal a fogyasztói szerződés érvénytelensége
 - II. A felmondás jogellenessége, illetve érvénytelensége
 - III. A követelés forintra váltásának időpontja
 - IV. Tisztességtelenül felszámított összeg
- A törvényszék az alperesi fellebbezésben, illetőleg a felperesi fellebbezési ellenkérelemben előadottak vizsgálata során az alábbi megállapításokra jutott.
- [47] I.) A törvényszék nem találta megalapozottnak az alperes fellebbezésében a tisztességtelen szerződési feltételek körében előadott hivatkozásokat. A megtévesztő tájékoztatás vonatkozásában alperes arra utalt, hogy a felperesi jogelőd honlapján közzétett információk, mely szerint "akciós OTP személyi kölcsön 2007. július 1-től augusztus 12-ig forint és svájci frank alapú OTP személyi kölcsön akciót hirdetünk. Miért érdemes most az OTP személyi kölcsönt választani? Mert svájci frank alapú kölcsön igénylése esetén a kamat és az árfolyam ingadozásának kiküszöbölésére "forintban fix" törlesztőrészletű, kedvezményes konstrukciót is választhat", alkalmas volt a fogyasztó megtévesztésére. A törvényszék e körben a felperes

fellebbezési ellenkérelmében kifejtettekkel értett egyet. A felperesi jogelőd internetes honlapján megjelent tájékoztató, ahogy erre alperes is utalt, egyértelműen a 2007. július 1. napjától augusztus 12. napjáig terjedő időszakra vonatkozott az igényelt forint és svájci frank alapú személyi kölcsönök tekintetében. Ehhez képest a jelen per tárgyát képező egyedi kölcsönszerződés megkötésére 2007. augusztus 28. napján került sor. Tehát levonható az a következtetés, hogy az alperes által hivatkozott tájékoztatóban megjelölt időszak a jelen per tárgyát képező egyedi kölcsönszerződés megkötését megelőző időszakra vonatkozott, így a felperesi jogelőd és alperes között létrejött egyedi kölcsönszerződéshez nem kapcsolható. Felperesi előadás szerint az alperes által idézett szövegrésznél jól láthatóan feltüntetett "részletek" címszó alatt szerepelt, a fix forint törlesztési periódus devizaalapú személyi kölcsönre vonatkozó további tájékoztatás, amely a nyílra való kattintással volt elérhető. Oszítja a törvényszék a felperes fellebbezési ellenkérelmében előadott azon hivatkozást, mely szerint az internetes tájékoztató nem minősül szerződési ajánlatnak. Az kifejezetten tartalmazta, hogy a feltüntetett adatok tájékoztató jellegűek, nem minősülnek ajánlattételnek. Ugyanilyen tartalmat hordozott az alperes által 12. sorszám alatt csatolt, az OTP Bank nyomtatott sajtótermékben megjelent tájékoztatása is. Felperesi előadás szerint az internetes tájékoztató tartalmazta azt is, hogy az ügyfél az egyes konstrukciók és akciók további részleteiről az OTP Bank ügyintézőjénél, valamint a hirdetményből tájékozódhat. A törvényszék álláspontja szerint az alperes által idézett, a felperesi jogelőd honlapján megjelent tájékoztató nem volt alkalmas arra, hogy a fogyasztót félrevezesse vagy megtévesse. Abból nem vonható le semmiképpen olyan következtetés, hogy a devizaalapú kölcsönszerződések esetén nincs árfolyamkockázat, illetőleg, hogy azt ne a szerződést kötő fogyasztónak kellene viselnie. Nem vonható le továbbá olyan következtetés sem, hogy az árfolyamváltozásból eredő kockázat nem valós, vagy hogy az elhanyagolható mértékű lenne. Az elsőfokú bíróság ítélete indokolásának [57] bekezdése, szemben az alperes hivatkozásával, önellentmondást nem tartalmaz. Kétségtelen tény, hogy a kereskedelmi reklám is arra szolgál, hogy a fogyasztót részben tájékoztassa azzal a termékkel kapcsolatosan, amelyet a szolgáltató értékesíteni kíván a fogyasztó részére. Mindemellett a kereskedelmi reklám célja az, hogy a fogyasztó figyelmét felhívja az adott termékre és érdeklődését felkeltse. Nyilvánvaló, hogy a reklám alapján esetlegesen megkötendő szerződés részleteit a fogyasztónak és a szolgáltatást nyújtónak egyediesítve kell megtárgyalnia. A felperesi jogelőd honlapján megjelent tájékoztatás ugyanakkor nem tartalmazott megtévesztő információt.

[48] Alaptalan az alperes fellebbezésében előadott azon hivatkozás, mely szerint a felperesi jogelőd által alkalmazott kockázatfeltáró nyilatkozat elégtelen tájékoztatást tartalmazott és nem felelt meg a jogszabályi előírásoknak. Az egyedi kölcsönszerződésben rögzítésre került, hogy az adós tudomásul veszi, hogy a futamidő során felmerülő árfolyam és/vagy kamat és/vagy kezelési költség növekményből eredő különbözetet az utolsó törlesztőrészlettel együtt, vagy amennyiben a különbözet meghaladja a fix forint törlesztőrészlet 20%-át, akkor a bank által megállapított újabb esedékességekor köteles megfizetni. A futamidő-növekmény maximum tizenkét hónap lehet, amelynek mértékéről a bank az ügyfelet tájékoztatni köteles. Az adós tudomásul veszi, hogy a szerződés szerinti utolsó esedékességet követően a fennmaradó tartozást a személyi kölcsön Üzletszabályzatának 3.8. pontjában leírtak szerint köteles megfizetni. Az adós tudomásul veszi, hogy a futamidő során felmerült árfolyam és/vagy kamat és/vagy kezelési költség csökkenéséből eredő különbözet a törlesztőrészletek számát vagy az utolsó törlesztőrészlet összegét csökkenti.

[49] Az alperes által elfogadott és az egyedi kölcsönszerződés részévé vált Személyi kölcsön üzletszabályzat III.3.8. pontja szerint a devizában nyilvántartott személyi kölcsön esetén az adósnak a devizában nyilvántartott kölcsön forint ellenértékét kell megfizetnie. Az egyes

törlesztőrészletek forint ellenértékét az OTP Bank Nyrt. az általa alkalmazott, az esedékesség napját megelőző napon érvényes devizaeladási árfolyam alapján határozza meg. Fix forint törlesztőrészletű deviza személyi kölcsön esetén a fix forint törlesztőrészletek deviza ellenértékét az OTP Bank Nyrt. az általa alkalmazott, az esedékesség napját megelőző napon érvényes devizaeladási árfolyam alapján határozza meg. Ha a devizaalapú személyi kölcsön megfizetése fix forint törlesztőrészletben történik, akkor az árfolyam és/vagy a kamat és/vagy a kezelési költség változása miatt a havi törlesztőrészlet nem változik, viszont a kölcsön futamideje módosulhat, amelyről a bank az adóst minden ügyfél-év végén tájékoztatni köteles. A futamidő során felmerülő árfolyam és/vagy kamat és/vagy kezelési költség csökkenéséből eredő különbözet az utolsó törlesztőrészletek összegét/számát csökkenti. Amennyiben az árfolyam és/vagy kamat és/vagy kezelési költség változásából eredő növekmény-különbözet a futamidő végén nem haladja meg a fix forint törlesztőrészlet 20%-át, akkor azt az adósok az utolsó esedékességgel együtt kötelesek megfizetni. Amennyiben a különbözet összege meghaladja a fix forint törlesztőrészlet 20%-át, akkor újabb esedékességek kerülnek megállapításra. A futamidő-növekmény maximum 12 hónap lehet. Amennyiben a fentiek alapján az eredeti futamidő végén az adósoknak tartozásuk áll fenn, akkor azt a mindenkori aktuális hirdetményben feltüntetett hiteldíj mellett meghatározott, normál devizaalapú személyi kölcsön formájában, maximum 12 hónap alatt kötelesek az adósok megfizetni, amikor az árfolyam- és a hiteldíj-változás a havi törlesztőrészletben már nem jelentkezik.

- [50] Alperes az egyedi kölcsönszerződést aláírta, ezáltal elismerte, hogy az egyedi kölcsönszerződésben, a Személyi kölcsön üzletszabályzatban, a személyi kölcsön Hirdetményben foglaltakat megismerte, azokat átvette és magára nézve kötelezőnek fogadta el.
- [51] Az adós az aláírt kockázatfeltáró nyilatkozatban kijelentette, hogy tudomással bír arról, hogy a kölcsönszerződéshez rögzített deviza árfolyama napról napra változik (euró esetében meghatározott +/- 15%-os sávban, svájci frank esetében pedig bármilyen irányba és bármilyen mértékben), ezért az esedékesség napján megfizetendő törlesztőrészlet forint összege előre nem megállapítható. Amennyiben a folyósítás napján érvényes árfolyamhoz képest a forint árfolyama gyengül, a devizában megállapított törlesztőrészletek forintban megfizetendő mértéke akár jelentős mértékben is emelkedhet.
- [52] Az egyedi kölcsönszerződés megkötésekor hatályban volt Hpt. 203. § (6) bekezdése szerint olyan lakossági ügyféllel kötött szerződés esetén, amely devizahitel nyújtására irányul, illetőleg ingatlanra kikötött vételi jogot tartalmaz, a pénzügyi intézménynek fel kell tárnia a szerződéses ügyletben az ügyfelet érintő kockázatot, amelynek tudomásulvételét az ügyfél aláírásával igazolja.
- [53] A Hpt. 203. § (7) bekezdés a) pontja szerint a (6) bekezdésben meghatározott kockázatfeltáró nyilatkozatnak tartalmaznia kell a devizahitel nyújtására irányuló szerződés esetén az árfolyamkockázat ismertetését, valamint annak hatását a törlesztőrészletekre.
- [54] A 6/2013 Polgári Jogegységi Határozat 3. pontja szerint a pénzügyi intézményt a jogszabály alapján terhelő tájékoztatási kötelezettségnek ki kell terjednie az árfolyamváltozás lehetőségére és arra, hogy annak milyen hatása van a törlesztőrészletekre. A tájékoztatási kötelezettség nem terjedhet ki az árfolyamváltozás mértékére. Devizaalapú fogyasztói kölcsönszerződés esetén a felek között információs egyensúly hiánya áll fenn. Ezt ellensúlyozandó a Hpt. 203. §-a speciális tájékoztatási kötelezettséget ír elő a pénzügyi intézmények számára. Az e jogszabályi rendelkezések alapján előírt, az ügyfél által aláírt kockázatfeltáró nyilatkozatnak tartalmaznia kell az árfolyamkockázat ismertetését, valamint annak hatását a törlesztőrészletekre. A tájékoztatásnak tehát ki kell terjednie az

árfolyamváltozás lehetőségére és arra, hogy annak milyen hatása van a törlesztőrészekre. A tájékoztatási kötelezettség ugyanakkor nem terjed ki az árfolyamváltozás várható irányára és előre nem látható mértékére, a kockázat reális voltára, valószínűségére.

- [55] A Kúria 2/2014 Polgári Jogegységi Határozatának 1. pontja azt rögzíti, hogy a devizaalapú fogyasztói kölcsönszerződés azon rendelkezése, mely szerint az árfolyamkockázatot a kedvező kamatmérték ellenében korlátozás nélkül a fogyasztó viseli, a főszolgáltatás körébe tartozó szerződéses rendelkezés, amelynek tisztességtelensége főszabályként nem vizsgálható. E rendelkezés tisztességtelensége csak akkor vizsgálható és állapítható meg, ha az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő, átlagos fogyasztó számára annak tartalma a szerződéskötéskor – figyelemmel a szerződés szövegére, valamint a pénzügyi intézménytől kapott tájékoztatásra is – nem volt világos, nem volt érthető. Ha a pénzügyi intézménytől kapott nem megfelelő tájékoztatás, illetve a tájékoztatás elmaradása folytán a fogyasztó alappal gondolhatta úgy, hogy az árfolyamkockázat nem valós vagy az őt csak korlátozott mértékben terheli, a szerződésnek az árfolyamkockázatra vonatkozó rendelkezése tisztességtelen, amely következménye a szerződés részleges vagy teljes érvénytelensége.
- [56] A 93/13 EKG Irányelv 4. § (2) bekezdését értelmező C-186/16 számú ítéletében az Európai Unió Bírósága arra az álláspontra helyezkedett, hogy nem tekinthető tisztességtelennek a szerződés esetleges tárgyát meghatározó szerződési feltétel, ha azt világosan és érthetően fogalmazták meg. Az ítélet szerint az árfolyamváltozás kockázatát a fogyasztóra terhelő szerződési feltétel akkor tesz eleget az érthetőség követelményének, ha a pénzügyi intézmény megfelelő tájékoztatást ad a fogyasztónak. A tájékoztatás akkor tekinthető megfelelőnek, ha az nemcsak alaki és nyelvtani szempontból, hanem konkrét tartalom vonatkozásában is érthető – ha a fogyasztó a tájékoztatás alapján nem csupán azt ismerheti fel, hogy fennáll az árfolyamváltozás kockázata, hanem fel tudja mérni a kockázatának a szerződésben vállalt pénzügyi kötelezettségére gyakorolt gazdasági következményeit is.
- [57] Az Európai Unió Bíróságának C-26/13 számú ítélete rögzítette, hogy a szerződés megkötésekor a fogyasztót olyan helyzetbe kell hozni, hogy megfelelően fel tudja mérni az általa vállalt kötelezettséget, az árfolyamkockázat esetében azt, hogy a jövedelme szerinti pénz nem leértékelődésével annak hatása a fizetési kötelezettségére korlátlan.
- [58] Az Európai Unió Bírósága C-51/17 számú ítéletében rögzítésre került, hogy a pénzügyi intézménynek elegendő tájékoztatást kell nyújtania a fogyasztó számára a tájékozott és megalapozott döntés meghozatalához. Ezen tájékoztatásnak ki kell terjednie legalább a fogyasztó lakóhelye szerinti tagállam fizetőeszköze súlyos leértékelődésének és a külföldi kamatlábak emelkedésének a törlesztőrészeket gyakorolt hatására. Az ítélet [76] pontja szerint a fogyasztónak lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a szerződés összes feltételét megismerhesse. Az EUB C-51/17 számú ítélete kiemelte azt is – ami a 93/13 EKG Irányelv 4. cikk (1) bekezdésében is szerepel –, hogy a szerződési feltételek világosságát és érthetőségét a szerződés megkötésekor fennálló, a szerződés megkötésével kapcsolatos összes körülményre, valamint a szerződés összes többi feltételére hivatkozva kell értékelni, függetlenül attól, hogy abból bizonyos feltételeket a nemzeti jog utóbb tisztességtelennek nyilvánított-e, avagy sem.
- [59] Az Európai Unió Bíróságának C-609/19 számú határozata szerint a hitelező tájékoztatási kötelezettségének ki kell terjednie azokra a körülményekre is, amelyek az árfolyamváltozásra kiható gazdasági információkat jelentik ([67], [68] bekezdés).
- [60] Az árfolyamkockázattal kapcsolatos tájékoztatás az egyedi kölcsönszerződésben vagy annak elválaszthatatlan részét képező más iratban is rögzíthető. Nincs akadálya annak, hogy ezen túlmenően a pénzintézet képviselője szóban adjon további tájékoztatást e körben. Jelen eljárás során arra vonatkozóan nem merült fel adat, hogy a felperes jogelődje szóban az iratoknál megtalálható kockázatfeltáró nyilatkozatban foglaltakat meghaladó tájékoztatást adott volna.

- [61] Alperes kifejezetten állította, hogy szóban a kockázatfeltáró nyilatkozat nem hangzott el. Az egyedi kölcsönszerződés az árfolyamkockázattal kapcsolatosan külön nem tartalmazott szabályokat. Így kizárólag a kockázatfeltáró nyilatkozat rendelkezéseiből kellett kiindulni annak megítélésakor, hogy az az r. Hpt. 203. § (6), (7) bekezdésében foglaltaknak megfelelt-e.
- A felperesi jogelőd által alkalmazott kockázatfeltáró nyilatkozat alapján rögzíthető, hogy a szerződéskötést megelőzően a felperes jogelődje tájékoztatta alperest arról, hogy
- a svájci frank árfolyama napról napra változik (bármilyen irányban és bármilyen mértékben),
 - a forint árfolyamának gyengülése esetén a törlesztőrészek forintra átszámított ellenértéke jelentős mértékben is emelkedhet,
 - az árfolyamkockázat valós, az a szerződés futamideje alatt is bekövetkezhet,
 - az árfolyamváltozásból eredő kockázatot az alperes viseli.
- [62] Ezen tájékoztató alapján alperes tisztában kellett, hogy legyen azzal, hogy az árfolyamváltozás következménye lehet az, hogy a havi törlesztőrészlet forintra átszámított összege jelentős mértékben is változhat. A kockázatfeltáró nyilatkozat kifejezetten rögzítette, hogy a devizaárfolyam napról napra változik és az egyedi kölcsönszerződéshez kapcsolódó svájci frank esetében ez a változás bármilyen irányba és bármilyen mértékben megtörténhet. Ezen utóbbi megfogalmazás az átlagosan tájékozott fogyasztó számára is egyértelmű kellett hogy legyen. A tájékoztatóból kétséget kizáróan következik az, hogy a devizaárfolyam változásának az a hatása a törlesztőrészekre, hogy ha a forint árfolyama gyengül, a fogyasztó fizetési terhe nőhet (euró esetében meghatározott $\pm 15\%$ -os sávban, svájci frank esetében pedig bármilyen irányban és bármilyen mértékben). Mindezek alapján helyesen utalt felperes fellebbezési ellenkérelmében arra, hogy a felperesi jogelőd a kockázatfeltárás körében egyértelműen bemutatta azt a mechanizmust, ami az árfolyamváltozás és a törlesztőrészek között fennáll. Alperes pedig ezen tájékoztatás ismeretében felmérhette, hogy az árfolyamkockázat a pénzügyi kötelezettségeire milyen gazdasági következményeket gyakorolhat, és felismerhette azt is, hogy az általa vállalt árfolyamkockázat gazdaságilag súlyos következményekkel is járhat részére.
- [63] A Kúria Konzultációs Testületnek 2019. április 10-i Közleménye szerint az árfolyamkockázat azon tipikus esetben nem terheli a fogyasztót, ha
- a) a tájékoztatás megtörténtét és elvárt tartamát a pénzügyi intézmény sem kockázatfeltáró nyilatkozattal, sem a szerződés világos és érthető rendelkezéseivel, sem pedig szóbeli tájékoztatás megtörténtével és tartalmával nem tudja bizonyítani,
 - b) a tájékoztatás tartalmát csak kikövetkeztetni lehet több rendelkezés együttes értelmezésével,
 - c) a megfelelő írásbeli tájékoztatással szemben a fogyasztó bizonyítja, hogy a pénzügyi intézménytől kapott szóbeli tájékoztatás tartalma vagy egyéb körülmények folytán alappal gondolhatta, hogy a kockázat csekély vagy nem valós.
- [64] E körben a törvényszék osztja a felperes fellebbezési ellenkérelmében előadott azon hivatkozást, mely szerint a felperesi jogelőd által alkalmazott árfolyamkockázatról szóló tájékoztatás a Kúria Konzultációs Testületének közleményében foglaltaknak mindenben megfelelt. A felperesi jogelőd által alkalmazott kockázatfeltáró nyilatkozat írásban készült, annak tartalmát a szerződéskötést megelőzően alperes megismerhette, a kockázatfeltáró nyilatkozat az iratokhoz csatolásra került. A kockázatfeltáró nyilatkozat teljes körűen, részletesen, érthető és világos módon fogalmazza meg az árfolyamkockázat mibenlétét, annak a fogyasztó törlesztésére gyakorolt hatását és következményeit. Annak tartalmát nem több rendelkezés együttes értelmezéséből kellett a fogyasztónak kikövetkeztetnie. Arra pedig a peres eljárás során nem merült fel adat, hogy az írásba foglalt kockázatfeltáró nyilatkozattól

eltérő vagy azzal ellentétes szóbeli tájékoztatást kapott volna az alperes az egyedi kölcsönszerződés megkötését megelőzően, amelyből alappal következtethetett volna arra, hogy a kockázat csekély vagy nem valós. Alperes a perben nem bizonyította, hogy a felperesi jogelőd nem biztosított részére elegendő idő arra, hogy a mindössze egy oldalas, okirati formában adott, árfolyamkockázattal kapcsolatos tájékoztatót áttanulmányozza. Alperes a kockázatteltérő nyilatkozat aláírásával kijelentette, hogy a devizában nyilvántartott személyi kölcsön folyósítását úgy kéri, hogy az árfolyamkockázatból eredő kockázat jellegét teljes körűen megismerte, megértette, a felmerülő kockázatot viseli.

[65] A törvényszék utal arra, hogy a Kúria a Pfv.V.20.348/2017/5. sorszámú ítéletében vizsgálta az OTP Jelzálogbank Zrt. által alkalmazott kockázatteltérő nyilatkozatot, amelynek rendelkezése megegyezett a felperes jogelődjé által alkalmazott kockázatteltérő nyilatkozat tartalmával. A Kúria a kockázatteltérő nyilatkozat tekintetében megállapította, hogy a kockázatteltérő nyilatkozatban egyértelműen rögzítésre került, hogy "tudomással bírnak arról, hogy a kölcsönszerződésben rögzített deviza árfolyama napról napra változik (euró esetében meghatározott $\pm 15\%$ -os sávban, svájci frank és japán jen esetében pedig bármilyen irányban és bármilyen mértékben), ezért az esedékesség napján megfizetendő törlesztőrészlet forint összege előre nem állapítható meg. Amennyiben a folyósítás napján érvényes árfolyamhoz képest a forint árfolyama gyengül, a devizában megállapított törlesztőrészletek forintban megfizetendő ellenértéke akár jelentős mértékben is emelkedhet." A Kúria ezen tájékoztatásból azt a következtetést vonta le, hogy a kockázatteltérő nyilatkozat svájci frank alapú szerződésre vonatkozó megfogalmazásából („bármilyen irányban és bármilyen mértékben”) az átlagos fogyasztó számára is világosan és egyértelműen ki kellett derülnie, hogy a törlesztőrészletek forint összege – nem csupán az aktuális árfolyam – gyakorlatilag korlátlan mértékben változhat, amellyel így a fogyasztónak is számolnia kellett.

[66] Mindezek alapján megállapítható, hogy a felperesi jogelőd által az egyedi kölcsönszerződést megelőzően írásban nyújtott, árfolyamkockázatról szóló tájékoztatás mind az r. Hpt. 203. § (6) és (7) bekezdésében foglaltaknak, mind a Kúria 6/2013 Polgári Jogegységi Határozatában és a 2/2014 Polgári Jogegységi Határozatában foglaltaknak, valamint a 93/13 EKG Irányelvben rögzítetteknek megfelelt. Ezért az árfolyamkockázattal kapcsolatos tájékoztatás tisztességtelensége nem volt megállapítható, így az egyedi kölcsönszerződés ezen okból nem érvénytelen.

[67] III.) A követelés forintra váltásának időpontja körében előadott alperesi fellebbezési hivatkozás nem megalapozott.

[68] A kölcsönszerződés megkötésekor hatályban volt Üzletszabályzat III.6.3. pontja szerint, amennyiben devizaalapú személyi kölcsön az OTP Bank Nyrt. által felmondásra és értékesítésre kerül, a követelés forint értéke az értékesítés napján érvényes OTP devizavételi árfolyamon kerül meghatározásra. Az értékesítést követően a követelés forintban lesz nyilvántartva és a visszafizetést is forintban kell teljesíteni.

[69] Rögzíthető, hogy a kockázatteltérő nyilatkozat ötödik bekezdése megismételte az egyedi kölcsönszerződés megkötésekor hatályban volt Üzletszabályzat III.6. pontjában foglaltakat, azonban ahhoz képest többlet tartalmat nem hordozott, a szerződő felek viszonylatában további jogokat, illetőleg kötelezettségeket nem határozott meg. Így a kockázatteltérő nyilatkozat az Üzletszabályzat III.6. pontjában foglalt általános szerződési feltételektől eltérő, új, önálló szerződési kikötést nem tartalmazott, önálló általános szerződési feltételnek nem minősült. A szerződéskötéskor hatályban volt Üzletszabályzat módosításra került, annak 2013. július 1. napjától hatályos szabályozása a III.6. pontban azt rögzítette, hogy az adós tudomásul veszi, hogy nem szerződésszerű teljesítés esetén a bank jogosult a jelen szerződésből fakadó követeléseit vagy jogosultságait harmadik személyre engedményezni

(átruházni). Az Üzletszabályzat IV.1. pontja szerint az OTP Bank Nyrt. jogosult volt az Üzletszabályzatát üzletpolitikájának, termékpolitikájának változásával egyoldalúan módosítani. Nyilvánvaló, hogy az egyedi kölcsönszerződést minden esetben a hatályos Üzletszabályzattal együtt kell értelmezni. Rögzíthető, hogy felperes jogelődje az egyedi kölcsönszerződés megkötésekor alkalmazott kockázatfeltáró nyilatkozattal az r. Hpt. 203. § (6) és (7) bekezdésében foglalt tájékoztatási kötelezettségének kívánt eleget tenni. Ahogy felperes is hivatkozott rá fellebbezési ellenkérelmében, a kockázatfeltáró nyilatkozat a szerződés megkötésekor hatályban volt Üzletszabályzat III.6. pontjában foglaltakat rögzítette. Kétségtelen tény, hogy a kockázatfeltáró nyilatkozat az egyedi kölcsönszerződéshez kapcsolódik, azonban annak funkciója az, hogy az árfolyamváltozás lehetőségére, annak tartalmára és következményeire felhívja a szerződő fél figyelmét. Az nem volt vitatott, hogy a felperesi jogelőd Üzletszabályzata 2013. július 1. napjától a III.6.3. pontban módosításra került. A törvényszék e körben egyetértett a felperes azon álláspontjával, mely szerint az Üzletszabályzat módosítása kihatott a kockázatfeltáró nyilatkozatban rögzítettekre is, különösen arra tekintettel, hogy gyakorlatilag a kockázatfeltáró nyilatkozatba az Üzletszabályzat III.6.3. pontja került átemelésre. Mindebből következik az, hogy az egyedi kölcsönszerződés felmondásának időpontjában a felperesi jogelődnek az akkor hatályos Üzletszabályzat rendelkezéseit kellett alkalmaznia. Ebből pedig következik az is, hogy felperesnek nem a kockázatfeltáró nyilatkozatban foglaltak alapján, hanem a 2016. január 1. napjától hatályos, 2015. évi CXLV. törvény szerint kellett elvégezni a forintosítást. Ezen kötelezettségének felperes 2016. január 15. napján kelt nyilatkozatával eleget tett. Alperes azonban a 2015. március 9. napján kelt nyilatkozatában azt adta elő, hogy a forintosítást nem fogadja el és annak mellőzését kéri. Felperes a 2016. március 24. napján kelt válaszlevelében tájékoztatta alperest arról, hogy 2016. január 1. napi fordulónappal a tartozást nem váltja át forintra, hanem azt továbbra is az eredeti devizában kezeli. A tájékoztatás tartalmazta, hogy annak kelte időpontjában milyen összegű követelést tart felperes nyilván alperessel szemben. Tehát alperes volt az aki kifejezetten kérte a forintosítás mellőzését, így annak elmaradására alperes már alappal nem hivatkozhat. Osztja a törvényszék a felperes fellebbezési ellenkérelmében előadott azon előadást, mely szerint alperes tévesen utal az r. Ptk. 205/C. §-ában rögzítettekre. A kockázatfeltáró nyilatkozat 2007. augusztus 28. napján került aláírásra. Az Üzletszabályzat 2013. július 1. napján módosult. Ezen módosítás tehát a kockázatfeltáró nyilatkozat aláírását követően mintegy 6 év elteltével vált a szerződés részévé, így fel sem merülhet az, hogy a két feltétel közül valamelyik a másikkal szemben nem válhatott a szerződés részévé.

[70] II.) A felmondás jogellenessége, illetőleg érvénytelensége körében előterjesztett alperesi fellebbezést a törvényszék megalapozottnak találta.

[71] A 2013. július 31. napján kelt felmondásban felperesi jogelőd azt rögzítette, hogy alperesnek a hátralékos tartozása 415,96 CHF volt, ezért az r. Ptk. 525. § (1) bekezdés e) pontjára és az egyedi kölcsönszerződésre, valamint az Üzletszabályzat kölcsön jogviszony megszüntetésének pontjára alapítottan a kölcsönszerződést felperesi jogelőd 2013. augusztus 21. napjára felmondta. A 2015. április 16. napján elkészült felülvizsgálati elszámolás szerint a tisztességtelenül felszámított összeg 1.473,96 CHF volt a követelés engedményezésének időpontjáig. Alperesi álláspont szerint a felmondásban megjelölt hátralékos összeg és a tisztességtelenül felszámított összeg között több, mint 1.000 CHF különbség van, ezért kizárt az, hogy a felperesi jogelőd felmondása megalapozott lett volna, mert alperes a felmondás időpontjában túlfizetésben volt. Ezt támasztja továbbá az is alá, hogy a felmondásra 2013. augusztus 21. napján került sor 415,96 CHF hátralékos tartozás miatt, és ehhez képest mintegy húsz nappal később, 2013. szeptember 11. napján került sor az engedményezésre,

amely időpontjában a 2015. április 10. napján készült felülvizsgálati elszámolás szerint alperesnek 1.473,96 CHF túlfizetése volt. A felmondás és az engedményezés között eltelt rövid időintervallum pedig kizárja annak lehetőségét, hogy a felmondás időpontjában alperesnek tartozása állt volna fenn a felperessel szemben az utóbb elvégzett felülvizsgálati elszámolásra tekintettel. Figyelemmel az alperes ellenkérelmében előadottakra, a bíróságnak vizsgálnia kell a felmondás érvénytelenségével kapcsolatos hivatkozást. Különös tekintettel arra, hogy időközben a Kúria meghozta a 4/2021 Polgári Jogegységi Határozatát, amelyben úgy foglalt állást, hogy a devizaalapú fogyasztói kölcsönszerződések részleges semmissége miatt szükséges elszámolási kötelezettséget előíró, 2014. évi XL. törvény szerinti elszámolás nem zárja ki, hogy a bíróság a polgári jog szabályai szerint utólag vizsgálja, hogy alapos volt-e a pénzintézet részéről a szerződésnek az adós fizetési késedelmére alapított felmondása. Azonban, ahogy a Kúria is rámutatott a jogegységi határozatban, ez nem egyszerűsíthető le arra, hogy a felmondásban megjelölt hátralékos összeg összevetésre kerüljön a tisztességtelenül felszámított összeggel, és ha a kettő különbsége pozitív – azaz a tisztességtelenül felszámított összeg meghaladja a felmondásban megjelölt összeget –, akkor a felmondás érvénytelen, mert az adós túlfizetésben volt. A kölcsönszerződés fizetési késedelemre alapított felmondása jogszerűségének megítélése során azt kell vizsgálni, hogy keletkezett-e az adósnek olyan lejárt tartozása, amely megfizetésével késedelembe esett. Amennyiben volt olyan összeg, amely megfizetésére a felülvizsgálati elszámolás szerint tisztességtelenül került sor, az nyilvánvalóan a szerződés megkötésétől, az első törlesztőrészlet megfizetésétől fennállt. Ennek elszámolása tekintetében a Kúria 4/2021 Polgári Jogegységi Határozatának VI. pontja tartalmaz iránymutatást. Nyilvánvaló, hogy a felülvizsgálati elszámolásban meghatározott tisztességtelenül felszámított összeg nem a felülvizsgálati elszámolási időpontjában keletkezett, hanem már a szerződés megkötését követően, a kölcsön összegének folyósításakor, illetőleg az első törlesztőrészlet megfizetésekor is fennállt. Figyelemmel a felülvizsgálati elszámolásban rögzítettekre megállapítható, hogy felperes a felmondását olyan hátralékos összegre alapította, amely téves volt, mert az a DH2 tv. szerint lefolytatott felülvizsgálati elszámolás szerint az egyoldalú szerződésmódosításból és az árfolyamrészről eredő különbözetet is tartalmazta.

[72] A felülvizsgálati elszámolással szemben alperes panaszt nem nyújtott be, így az elszámolás a DH2 tv. 38. § (6) bekezdése értelmében felülvizsgálnak minősül. Figyelemmel az alperes ellenkérelmében foglaltakra, a perben a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján felperest terhelte a bizonyítási kötelezettség a tekintetben, hogy a felülvizsgálati elszámolásban meghatározott tisztességtelenül felszámított összeg figyelembevételével volt-e, és ha igen, milyen összegű hátraléka alperesnek 2013. augusztus 21. napján, a felmondás keltének időpontjában. A Kúria 4/2021 Polgári Jogegységi Határozatának 6. pontjában rögzített elszámolást felperesnek kell elkészítenie. Felperes előadása szerint a kölcsönszámla eredeti lefutását tartalmazó táblázat 14-15. oszlopai, valamint az átszámított lefutást bemutató táblázat 30-31. oszlopai a folyósítástól, illetve a törlesztés kezdetétől tételesen, havi bontásban mutatják a kölcsönszámlán mindenkor fennálló hátralékos tartozás alakulását. A törvényszék a 2021. október 26. napján megtartott tárgyaláson tájékoztatta felperest arról, hogy a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján - figyelemmel a Kúria 4/2021 Polgári Jogegységi Határozatának 6. pontjára - felperesnek kell bizonyítania, hogy az alperesnek a felmondás időpontjában állt fenn és ha igen milyen nagyságú hátraléka. Felperes a Pf.11. sorszámú előkészítő iratában arra hivatkozott, hogy a kölcsönszámla eredeti tényleges lefutása elnevezésű táblázat 14-15. számú oszlopának a kölcsönszerződés átszámított lefutása elnevezésű táblázat 30-31. oszlopának összevetésével meghatározható, hogy a felmondás időpontjában alperesnek ilyen hátralékos tartozása állt fenn. Ezen túlmenően a számszaki levezetés alátámasztására

igazságügyi szakértői bizonyítás elrendelését is indítványozta. A már csatolt eredeti, illetőleg átszámított kölcsönszámla lefutásán kívül más számítási metódust felperes nem munkált ki, illet nem csatolt az iratokhoz.

- [73] A törvényszék álláspontja szerint a felperes által rendelkezésre bocsátott kimutatás a kölcsönszerződés eredeti, illetőleg átszámított lefutására nem alkalmas arra, hogy alátámassza a felperes azon állítását, mely szerint a kölcsönszerződés felmondásakor a felmondásban megjelölt hátralékos tartozása alperesnek fennállt. A kölcsönszámla átszámított lefutását tartalmazó táblázat alapján nem állapítható meg az, hogy a kölcsönösszeg folyósításának időpontjától kezdődően, az első törlesztőrészlet megfizetésétől kezdődően alperesnek milyen összegű túlfizetése volt, és az a Kúria 4/2021 Polgári Jogegységi Határozatának 6. pontjában foglaltak szerint a következő havi törlesztőrészletben hogyan került elszámolásra. E körben a törvényszék utal arra, hogy a felperes által indítványozott igazságügyi könyvszakértő kirendelésére abban az esetben kerülhet sor, hogy ha a felperes olyan számítási metódust terjesztett elő, amely alapján megállapítható, hogy a Kúria 4/2021 Polgári Jogegységi Határozatának 6. pontjában rögzítettek szerint elkészítette az első törlesztőrészlet megfizetésétől kezdődően a túlfizetett összeg elszámolását. Az igazságügyi szakértő feladata ugyanis nem a kimutatás elkészítése, hanem annak ellenőrzése lehet, hogy az megfelel-e a törvényi, illetőleg a számviteli előírásoknak. Ugyanakkor szakértői bizonyítás nélkül is megállapítható, hogy a felperes által előterjesztett, táblázatos formában bemutatott kölcsönszámla átszámított lefutása nem felel meg a Kúria 4/2021 Polgári Jogegységi Határozatának 6. pontjában foglaltaknak. A törvényszék utal arra, hogy nem helytálló a felperes fellebbezési ellenkérelmének 7.5. pontjában rögzített azon megállapítást, mely szerint a kölcsönszámla eredeti, tényleges lefutását tartalmazó kimutatás 14-15. oszlopában rögzítésre került, hogy 7.711,03 CHF összegű a felmondás idején az alperes tartozása. Ugyancsak nem helytálló az a megállapítás sem, mely szerint a kölcsönszámla átszámított lefutásának 30-31. sorában a 25. oldalon a felmondás időpontjában 6.237,07 CHF, illetőleg 4.085 Ft összegű tartozása állt fenn az adósnak. Mind az eredeti kölcsön lefutását tartalmazó kimutatás, mind pedig a kölcsönszámla átszámított lefutását tartalmazó táblázat fent megjelölt összegei azt követően mutattak hátralékot, hogy a szerződés felmondásra került, és a még hátralékos követelés egy összegben esedékessé vált.
- [74] Miután a törvényszék felhívása ellenére felperes nem csatolt olyan számszaki levezetést, amely alkalmas annak meghatározására, hogy a szerződés megkötését követően az első törlesztőrészlet megfizetésétől nyilvánvalóan fennálló túlfizetés hogyan került elszámolásra a felmondás időpontjáig, így felperes nem tudta bizonyítani, hogy a 2013. augusztus 21. napján kelt felmondásban megjelölt hátralékos összeg a felmondás időpontjában alperest terhelte, és az a tisztességtelenül felszámított összeg figyelembevételével is fennállt.
- [75] Felperes a keresetét arra alapította, hogy a 2007. augusztus 28. napján kelt kölcsönszerződést felmondta arra figyelemmel, hogy alperes a szerződésben vállalt fizetési kötelezettségének nem tett eleget, és három havi elmaradása volt. Tekintettel arra, hogy felperes e körben a bizonyítási kötelezettségének eleget tenni nem tudott, ezért a törvényszék megállapította, hogy a 2013. augusztus 21. napján kelt felmondás érvénytelen. Így felperes erre alapított keresete megalapozatlan.
- [76] Megjegyzi a törvényszék, hogy a szerződés futamidejére, a tisztességtelenül felszámított összeg és a felmondásban szereplő hátralék közötti jelentős különbségre tekintettel életszerű az az alperesi előadás, hogy a felmondáskor az alperesnek a futamidőből még hátralévő időre figyelemmel konkrét számítás elvégzése nélkül is megállapítható túlfizetése állt fenn.
- [77] IV.) Alperesnek a tisztességtelenül felszámított összeg körében előadott fellebbezési hivatkozását – az az, hogy a tisztességtelenül felszámított összeg a felperesi követeléssel

szemben elszámolásra nem került - figyelemmel arra, hogy a törvényszék a kölcsönszerződés felmondásának érvénytelenségét állapította meg, vizsgálni nem kellett. Nyilvánvalóan az alperesi beszámítási igény abban az esetben vizsgálandó, hogy ha a keresettel érvényesített követelés megalapozott.

- [78] Mindezekre figyelemmel a törvényszék a jelen ügyben alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 259. §-a szerint irányadó Pp. 253. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és felperes keresetét elutasította. A törvényszék utal arra, hogy jelen határozat nem jelenti azt, hogy felperes a követelését alperessel szemben más jogcímre alapítottnak ne érvényesíthetné. A törvényszék jelen határozatával csak abban foglalt állást, hogy a 2013. augusztus 21. napján kelt felmondásra alapítottnak a felperes a követelését nem érvényesíthette alperessel szemben.
- [79] Figyelemmel arra, hogy a törvényszék az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és felperes keresetét elutasította, megváltozott a pernyertesség-pervesztesség aránya is. Felperes teljes egészében pervesztett lett, így a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles az alperes részére elsőfokú perköltség megfizetésére. Erre tekintettel a törvényszék mellőzte az alperes elsőfokú perköltség megfizetésére történő kötelezését és felperest kötelezte 92.400 Ft elsőfokú perköltség megfizetésére. Ennek mértékét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja alapján határozta meg, figyelemmel arra, hogy az alperesi képviselő áfa-körbe nem tartozik. A törvényszék a pertárgy értékét a fizetési meghagyás előterjesztésének időpontjában fennálló CHF/HUF árfolyam alapján 1.848.590 Ft-ban határozta meg.
- [80] Alperes fellebbezése eredményre vezetett, így a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján felperes köteles alperesnek 59.500 Ft másodfokú perköltség megfizetésére, mely a jogi képviselővel eljáró alperes részére megállapított ügyvédi munkadíjból áll, amelynek mértékét a törvényszék a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése alapján állapította meg áfa-mentesen.
- [81] Az elsőfokú bíróság alperes részére a 16. sorszámú végzésével illetékfeljegyzési jogot engedélyezett, így 190.714 Ft jogorvoslati illeték került feljegyzésre, amelynek megfizetésére a törvényszék az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 38. § (1) bekezdése alapján a másodfokú eljárásban pervesztett felperest kötelezte.
- [82] A másodfokú eljárásban a törvényszék a pertárgy értékeként a fellebbezés előterjesztésekor érvényes HUF/CHF árfolyamot vette figyelembe, és ennek alapján a jogorvoslati eljárásban a pertárgy értéke 2.383.929 Ft volt.

Miskolc, 2022. január 19.

dr. Pecsénye Csaba sk. a tanács elnöke, dr. Jenei Péter sk. előadó bíró, dr. Demeter Gábor sk. bíró

A kiadmány hitelül:

Broschné Németh Zsuzsanna
tisztségviselő